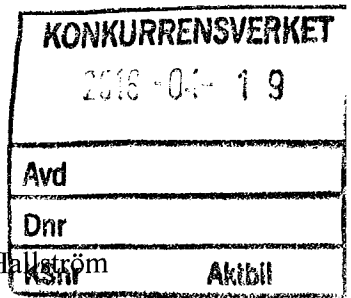

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2018-04-19
 Meddelad i Malmö

Mål nr
 623-18
 632-18 – 635-18

SÖKANDE

Tryckeri Aktiebolaget C.A Andersson & Co, 556038-9305

Ombud: advokaten Nicklas Hansson och bitr. juristen Elisabeth Hallström
 MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
 Box 226
 201 22 Malmö

MOTPARTER

1. Malmö stad (mål nr 623-18)
2. Boplats Syd AB (mål nr 632-18)
3. Parkeringsövervakning i Malmö AB (mål nr 633-18)
4. Malmö Kommuns Parkeringsaktiebolag (mål nr 634-18)
5. Stiftelsen Malmö Sommargårdar (mål nr 635-18)

Ombud för 1-5: upphandlingschefen Gabriella Manieri
 Malmö stad
 205 80 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Tryckeri Aktiebolaget C.A Andersson & Co ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 420657

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00
Telefax
 040-97 24 90
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
 www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–16:00

BAKGRUND

Malmö stad, Boplats Syd AB, Parkeringsövervakning i Malmö AB, Malmö Kommuns Parkeringsaktiebolag och Stiftelsen Malmö Sommargårdar (De upphandlande myndigheterna) genomför gemensam upphandling benämnd Tryckeritjänster 2016-1317. Upphandlingen administreras av Malmö stad och genomförs enligt reglerna om öppet förfarande i LOU. Enligt tilldelningsbeslut den 8 januari 2018 ska kontrakt tilldelas Stibo Graphic A/S (Stibo), Holmbergs i Malmö AB (Holmbergs), Tryckservice AB (Tryckservice), Taberg Media Group AB (Taberg) samt Wiking Offset & Digital Tryck Malmberg AB (Wiking).

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Tryckeri Aktiebolaget C.A Andersson & Co (C.A Andersson) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska få avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att ny anbudsutvärdering genomförs utan beaktande av anbuderna från Stibo, Holmbergs, Tryckservice, Taberg samt Wiking. Till grund för talan anförs i huvudsak följande.

Stibo, Holmbergs, Tryckservice, Taberg samt Wiking uppfyller inte i upphandlingen ställd kvalificeringskrav och ska rätteligen uteslutas från upphandlingen. Genom att inte utesluta leverantörerna trots att de inte har uppfyllt kvalificeringskraven har de upphandlande myndigheterna brutit mot likabehandlingsprincipen. Brottet mot LOU leder till skada för C.A Andersson i form av uteblivna intäkter eftersom bolaget annars skulle ha tilldelats kontrakt.

Stibo, som är en utländsk leverantör, ska enligt förfrågningsunderlaget 1.3.3 ge in kopia på registreringsbevis. Stibo har inte gjort detta. Ingivet serviceattest är inte att jämställa med registreringsbevis. Vidare ska leverantör ha

kompetens och erfarenhet av minst två uppdrag av liknande art, dvs. alla delområden som anges i 3.1.5. Stibo uppfyller inte kravet eftersom bolaget, såvitt framgår av angivna referensuppdrag, saknar erfarenhet och kompetens av infoblad/brev/vykort och korrespondenskort.

Holmbergs har angett att annat företags kapacitet inte åberopas. Bolaget uppfyller därmed inte kravet på ekonomisk ställning. Om Holmbergs trots allt anses ha åberopat annans kapacitet genom ”comfort letter” från Paragon group LDT framgår det inte att detta är undertecknat av behörig företrädare. Kravet på ekonomisk ställning är därmed inte uppfyllt. Holmbergs uppfyller inte heller kravet på kompetens och erfarenhet då bolaget, såvitt framgår av angivna referensuppdrag, saknar erfarenhet och kompetens av infoblad/brev/vykort, korrespondenskort, visitkort, affischer, kuvert, adressering och kuvertering. Därutöver saknar bolaget tillräcklig erfarenhet av foldrar och broschyrer eftersom sådant material endast levererats till en av referenserna.

Tryckservice uppfyller inte kravet på kompetens och erfarenhet då bolaget, såvitt framgår av angivna referensuppdrag, saknar erfarenhet och kompetens av infoblad/brev/vykort, korrespondenskort, visitkort, kuvert, adressering och kuvertering. Vidare saknar det kvalitetsledningssystem som Tryckservice har redovisat innehåll avseende kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Systemet är därför inte likvärdigt med ISO-standard, med innebörden att kravet på kvalitetssystem inte är uppfyllt.

Wiking uppfyller inte kravet på kompetens och erfarenhet då bolaget, såvitt framgår av angivna referensuppdrag, saknar tillräcklig erfarenhet av korrespondenskort, visit/infokort och affischer eftersom sådant material endast levererats till en av referenserna. Vidare är det av bolaget angivna certifikatet för ISO 14001 inte giltigt och därmed uppfylls inte kravet på miljöledningssystem. Wiking har därefter kompletterat med upplysning om att bola-

get kommer att ha certifiering till i mars 2018. Denna komplettering är inte tillåten. Oaktat detta ska ställa krav vara uppfyllda på anbudsdagen. Upplysningen, om den skulle beaktas, innebär således inte att kravet är uppfyllt.

Taberg har inte redovisat innehållet i sitt kvalitetsledningssystem. Kravet på kvalitetsledningssystem enligt ISO-standard är därmed inte uppfyllt.

Vad gäller C.A Anderssons skada kan det inte uteslutas att bolaget lider skada även om förvaltningsrätten anser att endast någon av anbudsgivarna som rangordnats som nr 1-5 ska uteslutas. Kvalificeringskraven kontrolleras först i efterhand och det kan inte uteslutas att anbudsgivarna som rangordnats som nr 6-8 inte heller uppfyller ställda krav. Rättelse ska ske för det fall uteslutning ska ske avseende en eller flera av de anbudsgivare som tilldelats kontrakt.

De upphandlande myndigheterna bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. De anbudsgivare som tilldelats kontrakt uppfyller ställda krav. Staden ifrågasätter även om C.A Andersson riskerar att lida skada då bolaget rangordnats på plats nummer nio och också tillhör de anbudsgivare vars anbud därför inte har utvärderats. C.A Andersson lider ingen risk för skada av påstådda brister i övriga högre rangordnade anbud, i vart fall inte om det endast finns brister i färre än fyra av de antagna anbuden. Sannolikheten att anbudsgivarna på plats 6-8, som har intygat att de uppfyller kraven, uppfyller kraven torde vara större än sannolikheten att de inte gör det. Det vore orimligt om skadeprövning i överprövningsfrågan skulle ta sin utgångspunkt i annat resonemang än att samtliga anbudsgivare som har rangordnats högre än sökanden uppfyller ställda krav.

Stibo har inlämnat handling benämnd Serviceattest som bevis avseende registrering. I attesten anges inledningsvis: ”Som behöriga myndigheter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26

februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG försäkrar, intygar och bekräftar Erhvervsstyrelsen [Bolagsverket], Skifteretten (tingsrätten), ATP och SKAT [Skatteverket] följande om STIBO GRAPHIC A/S i enlighet med ovannämnda rådsdirektiv 2014/24/EG: att företaget är registrerat i enlighet med dansk lagstiftning och har status ”normalt” eller ”aktivt” i Bolagsregistret (Det Centrale Virksomhedsregister (CVR)).” Staden gör bedömningen att kravet är uppfyllt.

Vad gäller krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet bör noteras att anbudsgivaren på begäran ska exemplifiera vilken typ av tjänster som referensuppdragen innefattat, anbudsgivaren förväntas inte räkna upp allt som uppdraget innehållit. Samtliga anbudsgivare har i sin preliminära egenförsäkran uppgivit att de uppfyller kraven avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet och staden har kontrollerat detta bl.a. genom att uppgivna referenter har verifierat att kravet är uppfyllt. Referenterna används för att kontrollera uppgifternas riktighet, vilket tydligt och transparent har redovisats i förfrågningsunderlaget. De antagna leverantörerna uppfyller kravet på erfarenhet, vilket också har bekräftats av referenterna. De antagna leverantörerna har uppfattat kravet så som de upphandlande myndigheterna har avsett, dvs att leverantörerna ska exemplifiera med några tryckeritjänster.

Stibo har angivit referensuppdrag med efterfrågade uppgifter samt exempel på levererade tryckeritjänster. Angivna referenter har vid kontakt intygat för staden att anbudsgivaren har erfarenhet av samtliga efterfrågade produktområden. Staden gör bedömningen att kravet är uppfyllt.

Vad gäller anbudet från Holmbergs framgick, oaktat att anbudsgivaren kryssat nej i rutan avseende åberopande av annans kapacitet, tydligt av inskickade bilagor att annans kapacitet åberopades beträffande ekonomisk ställning. Dokumentation bifogades anbudet och anbudsgivaren bekräftade att krysset tillkommit av misstag, vilket enligt stadens mening i princip uteslu-

ter ett förkastande av anbudet. Anbudsgivaren lämnade i anbudet intyg beträffande kravet på ekonomisk ställning och förtydligade sedan på myndighetens begäran dessa. Staden ville försäkra sig om att den lämnade garantin omfattade allt som staden bedömde bör innefattas i en sådan garanti och bad därför om ett förtydligande. Staden erhöll då en garanti med delvis förändrad ordalydelse samt förtydligande beträffande behörigheten. Hanteringen utgör inte otillåten komplettering. Enligt LOU 15 kap 4 § ska anbudsgivare som myndigheten avser tilldela kontrakt på begäran lämna sådana kompletterande dokument som behövs för att styrka bland annat ekonomisk ställning enligt 15 kap 10§. Staden gör bedömningen att kravet är uppfyllt. Vad gäller Teknisk och yrkesmässig kapacitet gör staden, av samma skäl som angivits beträffande Stibo, bedömningen att Holmbergs uppfyller kravet.

Även anbudet från Tryckservice bedöms med samma motivering uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet. Vad gäller kvalitetsledningssystem så saknas enligt sökanden innehåll beträffande kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling i anbudet. Detta är inte korrekt. Bolaget redogör för både mätbara mål som följs upp och för sin process för förbättring och utveckling av verksamheten. Staden bedömer att kravet är uppfyllt.

Även anbudet från Wiking bedöms med samma motivering som för övriga anbudsgivare uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet. Vad gäller miljöledningssystem har Wiking till sitt anbud ingivit fem dokument angående arbetet med miljöledningssystem och uppgivit att certifiering pågår och att certifiering för ISO 14001:2015 kommer att vara på plats till avtalsstart den 1/3–2018. Staden har bedömt att anbudsgivaren har ett likvärdigt system och därutöver kommer att ha ett ISO-certifierat system på plats vid avtalsstart. Staden gör bedömningen att kravet är uppfyllt.

Taberg har ingivit en omfattande beskrivning av sitt kvalitetsledningssystem och samtidigt uppgivit att ”företaget jobbar fortsatt enligt de principer som gäller för ISO 9001 med kvalitetssäkring och leveransuppföljning”. Den information som efterfrågas hittas i de ingivna dokumenten. Staden gör bedömningen att kravet är uppfyllt.

C.A Andersson genmäler bl.a. följande. Om brister förekommer de antagna anbuderna kan bolaget komma att lida skada eftersom ingen, inte heller Malmö stad, kan förutse resultatet av den bedömning av övriga anbud som ska ske. Om förvaltningsrätten finner att endast två eller färre av de fem anbudsgivarna ska uteslutas medför det att C.A Andersson kan komma att lida skada. Skadan är i så fall avhängig frågan om kravuppfyllelse avseende anbudsgivare som rangordnats som nr 6 - 8. Det är fullt möjligt att ingen av dessa uppfyller ställda krav, vilket innebär att C.A Andersson kan komma att lida skada. Egenförsäkran har tillämpats i upphandlingen och såväl C.A Andersson som förvaltningsrätten saknar möjlighet att begära in kompletterande dokument enligt 15 kap. 4 § LOU, varför C.A Andersson omöjligt med säkerhet kan hävda att anbudsgivare som rangordnats som 6-8 inte uppfyller ställda krav. Detta förhållande ska inte inverka negativt på C.A Anderssons möjlighet att tillvarata sin rätt. Bolaget åberopar dom av Kammarrätten i Jönköping i mål 2491-17.

Vad avser kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet ska det enligt förfrågningsunderlaget framgå av handlingarna att kravet är uppfyllt. Det saknar därför betydelse att staden i efterhand har kontaktat referenserna som enligt stadens uppgift intygat att anbudsgivarna har erfarenhet av samtliga efterfrågade produktområden. Tvärt om utgör stadens agerande ett brott mot principen om likabehandling eftersom staden på egen hand och utan stöd i förfrågningsunderlaget har efterforskat om anbudsgivarna uppfyller ställda krav. Av förfrågningsunderlaget framgår att staden enbart kontaktar referenserna för att kontrollera uppgifternas riktighet. Referenserna kan inte använ-

das för att kontrollera egenförsäkran utan enbart för uppgift i beviset. Sammantaget innebär detta att varken Stibo, Holmbergs, Tryckservice eller Wiking uppfyller kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet. Taberg har inte heller uppfyllt kravet eftersom exempel på tryckeritjänster ek angivits.

Holbergs har vad avser återopande av annans kapacitet lämnat motstridiga uppgifter. Motstridiga uppgifter i anbud kan inte läkas genom förtydliganden eller kompletteringar. Stadens kontakter med Holmbergs strider mot likabehandlingsprincipen. Vad gäller anbudet från Tryckservice framgår inte av de av Tryckservice ingivna handlingarna att bolaget har mätbara mål avseende kvalitet och uppföljning av dessa. Vad avser anbudet från Wiking saknar stadens uppgift att staden har bedömt att anbudsgivaren har ett likvärdigt system betydelse. Av punkten 1.3.8 i förfrågningsunderlaget framgår att leverantören ska ha ett miljöledningssystem enligt EMAS eller ISO 14001 eller likvärdigt intyg från något annat organ. Som bevis krävs ett certifikat utfärdat av ett certifieringsorgan eller likvärdigt intyg från något annat organ etablerat inom EES. Punkten i förfrågningsunderlaget öppnar inte upp för ett likvärdigt system. Vidare har Malmö stad inte innan tilldelning fått in något certifikat från Wiking, varför anbudet skulle ha förkastats. C.A Andersson kan inte av bilagan Målkort utläsa att Taberg följer upp de mätbara målen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

En upphandlande myndighet ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget i relevanta delar

1.3.3 Krav på registrering

Leverantören ska vara registrerad i organisationsregistret (Bolagsverket) samt inneha för organisationsformen lagenlig skattedel. Om leverantören är en enskild firma ska verksamheten minst vara registrerad hos Skatteverket och inneha för organisationsformen lagenlig skattedel.

Utländska leverantörer ska vara registrerade i det land där denne driver verksamhet enligt det landets regler om aktiebolag- eller handelsregister eller liknande.

Bevis

Svenska leverantörers juridiska ställning kontrolleras i Business Check och/eller hos Skatteverket av Malmö stad. Malmö stad kan om erforderligt komma att kräva ytterligare uppgifter och bevis av leverantör enligt krav 1.3.1 ovan.

Utländska leverantörer verifierar kravet genom att inkomma med kopia på leverantörersregistreringsbevis, utfärdat av officiell behörig myndighet. Registreringsbeviset får högst vara trettio (30) kalenderdagar gammalt räknat från sista dagen att inge anbud i denna upphandling. Bevis från utländska leverantörer kommer att begäras in enligt punkt 1.3.1 ovan.

Egen försäkran - Uppfylls krav avseende registrering?

Ja/Nej. Ja krävs

1.3.5 Teknisk och yrkesmässig kapacitet

Leverantören ska ha sådan teknisk och yrkesmässig kapacitet som krävs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt en ändamålsenlig kvalitetsstandard. Leverantören ska från de senaste tre åren (räknat från sista anbudsdag) ha erfarenhet och kompetens av minst två (2) uppdrag av liknande art sett till vad som efterfrågas i denna upphandling. Med liknande art avses här åtagande av leverans till företagskund eller offentlig sektor avseende leverans av tryckeritjänster inom produktlistans samtliga indelade områden.

Bevis

Bevis kommer att begäras in enligt punkt 1.3.1 ovan.

Kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet verifieras genom att leverantören inkommer med två (2) referensuppdrag innehållande efterfrågade uppgifter. Vid begäran ska leverantör redovisa följande för respektive referensuppdrag:

- Beskrivning av exempel på levererade tryckeritjänster enligt produktlistans samtliga delområden
- Aktuell avtalsperiod
- Namn, titel, telefonnummer, och e-post till kontaktperson hos referensbolaget

Leverantören ansvarar för att kontaktpersonen för uppdraget är vidtalad och går att nå på angiven epost/telefonnummer. Kontaktpersonen ska ha kunskap om hur uppdraget genomförts i sin verksamhet och kunna bekräfta att uppdraget genomförts så som det angetts i beskrivningen.

Referensuppdrag inom Malmö stad godtas. Referensuppdragen ska avse två olika uppdragsgivare (olika organisationsnummer).

En leverantör som inte kan ange referensuppdrag enligt ovan, exempelvis på grund av att verksamheten

är nystartad, ska på annat sätt kunna visa att kravet är uppfyllt exempelvis genom att personer i ledande ställning har erfarenhet av motsvarande uppdrag införskaffade i tidigare anställning eller

verksamhet. Uppdragen får inte vara äldre än tre år från det att leverantörens nystartade verksamhet etablerades.

Malmö stad kan komma att kontakta lämnade referenser för att kontrollera uppgifternas riktighet.

Egen försäkran - Uppfylls krav avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet?
Ja/Nej. Ja krävs

1.3.6 Åberopande av andra företags kapacitet

Leverantör kan åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet för att uppfylla kvalificeringskraven i denna upphandling. Leverantören anger i så fall det här. Uppgifter ska kunna verifieras på begäran.

Notera att för företag vars kapacitet åberopas gäller samma uteslutningsgrunder som ovan enligt krav 1.3.2.

Bevis

Verifiering i form av skriftligt åtagande från åberopade företag kommer begäras in enligt punkt 1.3.1.

Egen försäkran - Åberopas annat företags kapacitet i upphandlingen?
Ja/Nej

1.3.7 Kvalitetsledningssystem

Leverantören ska för sin verksamhet ha ett kvalitetsledningssystem.

Ett fullständigt kvalitetsledningssystem innehåller delarna:

Kvalitetskontroll (avvikelsehanteringssystem)

Kvalitetsstyrning (dokumenterade rutiner)

Kvalitetsssäkring (mätbara mål som följs upp)

Kvalitetsutveckling (förbättra och utveckla verksamheten.

Kravet uppfylls exempelvis genom arbete enligt certifierad ISO-standard, likvärdigt eget system för kvalitetsledning eller motsvarande.

Bevis

Kvalitetsledningssystemet ska vara dokumenterat och på begäran kunna redovisas för Malmö stad enligt krav 1.3.1.

1.3.8 Miljöledningssystem

Malmö stad driver ett aktivt miljöarbete och har ambitionen att vara en ledande miljöstad. Staden har ett miljöprogram med en gemensam utgångspunkt och tydlig målbild för den ekologiska aspekten av hållbarhetsbegreppet. Staden strävar efter en ren stad där resurserna används på ett smart sätt. Energianvändningen optimeras och användningen av förnyelsebara energikällor ökar. Avfallet återanvänds eller återvinns och farliga ämnen i miljön minskar. Varor och tjänster som upphandlas utgör en naturlig del av Malmö stads hållbarhetsmål. Produkter som köps in ska vara framställda i en energieffektiv process och förbruka lite resurser och energi i hela livscykeln. Produkterna ska vara fria från miljöskadliga ämnen och material som väljs bör även vara möjliga att återvinna.

Miljöledningssystem

Leverantören ska ha ett miljöledningssystem enligt EMAS eller ISO 14001 eller likvärdigt intyg från något annat organ som är etablerat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Bevis

Certifikat enligt Emas eller ISO 14001 som är utfärdat av ett certifieringsorgan som ackrediterats för uppgiften eller likvärdigt intyg från något annat organ som är etablerat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) kommer också att godkännas.

Bevis kommer att begäras in enligt punkt 1.3.1 ovan.

Egen försäkran - Uppfylls krav avseende miljöledningssystem?

Ja/Nej. Ja krävs

Förvaltningsrättens bedömning

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

C.A Andersson anför till grund för sin ansökan att de upphandlande myndigheterna har brutit mot LOU genom att inte förkasta anbudet från Stibo, Holmbergs, Tryckservice, Taberg samt Wiking trots att dessa inte uppfyller i upphandlingen ställd kvalificeringskrav. Enligt C.A Anderssons uppfattning har bolaget, som har rangordnats på plats nr 9 i upphandlingen, riskerat att lida skada även om förvaltningsrätten skulle anse att endast någon av anbudsgivarna som rangordnats som nr 1-5 ska uteslutas.

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Av förfrågningsunderlaget ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas.

Anbudet från Taberg

Vad avser anbudet från Taberg anför C.A Andersson att detta ska förkastas på grund av att kravet på kvalitetsledningssystem enligt ISO-standard eller eget system likvärdigt med ISO-standard inte är uppfyllt. C.A Andersson uppger sig inte av Tabergs bilaga Målkort kunna utläsa att bolaget följer upp de mätbara målen.

De upphandlande myndigheterna anser att det aktuella kravet avseende kvalitetsledningssystem är uppfyllt och hänvisar till att Taberg ingivit en omfattande beskrivning av sitt kvalitetsledningssystem och samtidigt uppgivit att "företaget jobbar fortsatt enligt de principer som gäller för ISO 9001 med kvalitetssäkring leveransuppföljning". De upphandlande myndigheterna är av uppfattningen att den information som efterfrågats framgår av de Taberg ingivna dokumenten. Enligt förvaltningsrättens mening kan vad C.A Andersson har anfört i målet inte läggas till grund för att anbudet från Taberg inte uppfyller det aktuella kravet, eller något annat obligatoriskt krav i upphandlingen.

Anbudet från Stibo

Vad avser anbudet Stibo från anför C.A Andersson att detta ska förkastas eftersom kraven på registreringsbevis respektive kompetens och erfarenhet inte är uppfyllda.

Enligt det aktuella kravet avseende registrering ska utländska leverantörer som Stibo vara registrerade i det land där denne driver verksamhet enligt det landets regler om aktiebolag- eller handelsregister eller liknande. Utländska leverantörer verifierar kravet genom att inkomma med kopia på leverantörensregistreringsbevis, utfärdat av officiell behörig myndighet. C.A Andersson hävdar att av Stibo ingiven serviceattest är inte att jämföras med registreringsbevis. Förvaltningsrätten delar inte denna bedömning utan anser i likhet med de upphandlande myndigheterna att det aktuella kravet får anses uppfyllt genom den av Stibo ingivna handlingen. I handlingen intygar Erhvervsstyrelsen (The Danish Business Authority) att Stibo är registrerat i överensstämmelse med dansk lagstiftning och har status normal eller aktiv i Det Centrale Virksomhedsregister (The Central Business Register)

Gällande kompetens och erfarenhet anför C.A Andersson att Stibo inte uppfyller kravet att leverantör ska ha kompetens och erfarenhet av minst två uppdrag av liknande art, dvs. alla delområden som anges i 3.1.5 eftersom bolaget, såvitt framgår av angivna referensuppdrag, saknar erfarenhet och kompetens av infoblad/brev/vykort och korrespondenskort. C.A Andersson gör gällande att leverantörerna inom produktlistans samtliga delområden ska exemplifiera levererade tjänster. Enligt de upphandlande myndigheterna är innebörden av kravet dock att anbudsgivaren på begäran ska exemplifiera vilken typ av tjänster som referensuppdragen innefattat dvs. anbudsgivaren har inte förväntats räkna upp allt som uppdraget innehållit. De upphandlande myndigheterna anser att Stibo uppfyllt det aktuella kravet avseende kompetens och erfarenhet och hänvisar härvid till att Stibo har angivit refe-

rensuppdrag med efterfrågade uppgifter samt exempel på levererade tryckeritjänster och att angivna referenter har intygat att anbudsgivaren har erfarenhet av samtliga efterfrågade produktområden. Förvaltningsrätten, som inte finner stöd för C.A Anderssons tolkning av kravet i kravets lydelse, gör bedömningen att C.A Andersson inte förmått visa att Stibo inte uppfyller det aktuella kravet så som det har formulerats.

Anbudet från Tryckservice

Vad avser anbudet från Tryckservice anför C.A Andersson att detta ska förkastas eftersom kraven på kvalitetsledningssystem respektive kompetens och erfarenhet inte är uppfyllda.

Gällande kvalitetsledningssystem anføres att det kvalitetsledningssystem som Tryckservice redovisat saknar innehåll avseende kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling och är därför inte likvärdigt med ISO-standard. De upphandlande myndigheterna anser emellertid att det aktuella kravet är uppfyllt och anför att Tryckservice redogjort för både mätbara mål som följs upp och för sin process för förbättring och utveckling av verksamheten. Enligt förvaltningsrättens mening har C.A Andersson inte visat att Tryckservice inte har uppfyllt det aktuella kravet.

Gällande kompetens och erfarenhet anføres att Tryckservice inte uppfyller detta krav då bolaget, såvitt framgår av angivna referensuppdrag, saknar erfarenhet och kompetens av infoblad/brev/vykort, korrespondenskort, visitkort, kuvert, adressering och kuvertering. Enligt förvaltningsrättens mening har C.A Andersson dock inte förmått visa att Tryckservice inte uppfyller det aktuella kravet så som det har formulerats.

Sammanfattande bedömning avseende återopade brister i anbuden från Stibo, Tryckservice och Taberg

De upphandlande myndigheterna har vid sin prövning av anbuden från Stibo, Tryckservice och Taberg funnit att samtliga obligatoriska krav i upphandlingen är uppfyllda och att anbudet ska utvärderas. Det har inte visats att myndigheterna i denna bedömning avviker från förfrågningsunderlaget, brutit mot likabehandlingsprincipen eller på annat sätt agerat i strid med LOU. Vad C.A Andersson anfört visar enligt förvaltningsrättens mening inte att anbudet inte uppfyllt ställda krav och rätteligen skulle ha förkastats.

Föreligger sådana brister i upphandlingsförfarandet som medför att C.A Andersson kan anses ha lidit eller kan komma att lida skada?

Utifrån det ovan angivna kan konstateras att C.A Andersson inte har förmått visa att de upphandlande myndigheterna agerat i strid med LOU vid prövningen och antagandet av anbudet från Stibo, Tryckservice och Taberg. Fråga är då om förvaltningsrätten har anledning att pröva C.A Anderssons invändningar även mot Holmbergs och Wiking.

För att en ansökan om överprövning ska kunna bifallas krävs att sökanden har visat att han har lidit eller kan komma att lida skada av påtalade brister. Av upphandlingsunderlaget framgår att kontrakt ska tilldelas de fem leverantörer vars anbud är de mest fördelaktiga avseende lägsta pris. Även om brister skulle anses föreligga i anbudet från Holmbergs och Wiking skulle det endast finnas möjlighet för högst två andra leverantörer att tilldelas kontrakt. C.A Andersson har i upphandlingen rangordnats på plats nummer 9 och har därför inte prövats av de upphandlande myndigheterna. C.A Andersson har vad avser risken för skada anfört bl.a. att det inte kan uteslutas att anbudsgivarna som rangordnats som nr 6-8 inte uppfyller ställda krav.

Det skaderekvisit som uppställs för bifall till en ansökan om överprövning är visserligen lågt ställt. Endast den omständigheten att det inte kan uteslutas att de leverantörer som placerat sig före C.A. Andersson inte uppfyller kraven kan dock inte anses medföra att C.A. Andersson, till följd av en eventuell brist vid kvalificeringen av anbuderna från Holmbergs och Wiking, kan anses riskera att lida skada på sådant sätt som skäligen bör krävas för att grund för ingripande mot upphandlingen ska anses föreligga. Vad C.A. Andersson anfört och åberopat i denna fråga föranleder ingen annan bedömning.

Enligt förvaltningsrättens bedömning har C.A. Andersson inte visat att de upphandlande myndigheterna i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot LOU på ett sådant sätt att bolaget därigenom har lidit eller riskerat att lida skada. Grund för ingripande mot upphandlingen saknas därför. Ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Bertil Idarsson

Lena Palmér har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.